

Halina Śledzik-Kamińska, Ludwik Kamiński, Jerzy Rozpędowski

Świdnica, ul. Zamkowa, woj.
wałbrzyskie

Informator Archeologiczny : badania 14, 220-221

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SZYDLÓW
woj. kieleckie
Stanowisko 1

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadzili prof. dr Adam Miłobędzki, mgr Urszula Perlikowska-Puszkarska, mgr Ryszard Cędrowski z udziałem mgr Ireny Górskiej. Finansował WKZ w Kielcach. Trzeci sezon badań. Pałac Królewski zwany Salą Rycerską /XIV w. /.

Badania prowadzono we wnętrzu pałacu /wykop XIX/ oraz na zewnątrz, przy murze obwodowym otaczającym całe założenia zamkowe /wykopy XX i XXI/.

Wykop XIX o wymiarach 2 x 2 m założono we wschodniej części pałacu w sąsiedztwie urządzenia ogrzewczego tzw. hypocaustum. Celem badań było sprawdzenie ewentualnego istnienia typowych słupków hypocaustum oraz popiołu, który mógłby powstać podczas używania urządzenia ogrzewczego. Śladów takich nie stwierdzono.

Wykopy XX i XXI o wymiarach 2,5 x 2,5 m i 2 x 2,5 m założono przy południowym licu muru ogradzającego teren zamku, w przedłużeniu południowej elewacji pałacu. Celem badań było uchwycenie przebiegu hipotetycznego budynku związanego z murem obwodowym. W wykopach badawczych nie stwierdzono istnienia murów.

Część materiału ceramicznego uzyskanego w trakcie badań, w najniższych poziomach wykopów można wstępnie datować na XIV-XV wiek, pozostały materiał datowany jest na czasy nowożytne.

Materiały i dokumentacja znajdują się w PP PKZ Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej O/Warszawa.

Badania będą kontynuowane.

ŚWIDNICA
ul. Zamkowa
woj. wałbrzyskie

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
we Wrocławiu

Badania prowadzili mgr Halina Śledzik-Kamińska i Ludwik Kamiński, konsultował prof. dr hab. Jerzy Rozpędowski z Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej. Finansował Urząd Miasta w Świdnicy. Piąty sezon badań. Zamek /XIII ? - XVII w. /.

Kontynuowano badania obwodu warownego i wewnętrznej zabudowy Zamku.

W wykopie nr 31 /77 m2/ założonym w obrębie budowli dostawionych od strony południowej do prezbiterium kościoła klasztorowego, odkryto 2 piwnice. Pierwsza piwnica o wymiarach 2,8 x 5,8 m, zachowana do wysokości 1,4 m pochodzi z renesansowej fazy zabudowy zamku. W tej fazie zaadaptowano także drugą piwnicę, o starszej metryce - gotyckiej. Piwnica ta zagłębiona znacznie niżej od pierwszej, została z nią połączona przejściem ze schodami. Jej długość wynosi 8 m, zaś częściowo rozpoznana szerokość 5 m. Na murze piwnicznym zachowanym do wysokości około 3 m wyodrębniają się fragmenty kolebkowatego sklepienia, murowanego z łamanego kamienia granitowego.

W wykopie nr 23, poszerzonym o nowy odcinek, usytuowanym na północno-wschodnim narożu obwodu warownego, w warstwie gruzu odkryto dwa wczesnogotyckie nadproża okienne o trójlistnym wykroju ościeży.

W wykopach nr 3, 17, 18 położonych przy zewnętrznej ścianie zachodniego muru obwodowego, stwierdzono obecność przydennego odcinka rowu /fosa ?/, częściowo wchodzącego pod mur, który jest wiązany z zamkiem wzniesionym przez Księcia Bernarda po pożarze w 1313 r. Rów należy więc łączyć z umocnieniami wcześniejszego założenia z czasów Bolka I, aczkolwiek dotychczas nie zostały rozpoznane jego murowane reliktów. Być może do tej fazy założenia należy odnosić nadproża odkryte w wykopie nr 23.

W wykopie nr 30 /216 m2/ założonym przy wschodnim skrzydle zespołu poklasztorowego, kontynuowano odsłanianie reliktów czworobocznej wieży zalegających tuż pod powierzchnią terenu. Odkryto jej wschodnią ścianę na całej długości tj. 10 m. Wieża jest wysunięta przed wschodni mur obwodowy oddzielający zamek od miasta. Naroża wieży zbudowano ze starannie obrobionych ciosów granitowych, zachowanych do wysokości dwu warstw ponad fundament. Między narożami odkryto ślady zamurowanego otworu bramnego o szerokości 3,7 m. Nie zachowała się nawierzchnia ulicy wjazdowej bramy. Po zewnętrznej stronie wschodniego muru, przebiegającego skośnie do muru zamkowego, do którego przybliżyła się od strony północnej. Mur ten o szerokości 2 m, odkryty na odcinku 27 m, wzniesiony został z kamienia na zaprawie wapiennej. Przebiega on w odległości 0,5 m od wieży bramnej. Nie mógł więc funkcjonować współcześnie z wieżą bramną /datowaną ogólnie na późne średnio-wieczne/, ponieważ zagradzał dostęp do bramy.

Z wstępnej analizy stratygraficznej nawarstwień kulturowych wynika, iż wzniesiono go wcześniej, a nie później niż mur obwodowy zamku i umieszczona w nim brama. Najprawdopodobniej nastąpiło to w początkach wznoszenia fortyfikacji miejskich u schyłku XIII w., w okresie poprzedzającym budowę zamku. Liczyć się należy z funkcjonowaniem domniemanego pierwotnie muru miejskiego także w początkowej fazie założenia zamkowego. Rozwiązanie kwestii jego chronologii i funkcji wymaga prowadzenia dalszych badań.

Materiały i dokumentacja z badań znajduje się w WOA K we Wrocławiu.

Badania będą kontynuowane.